

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

Anexă la Ordinul MECC
nr. 1046 din 21 august 2019

**REPERE METODOLOGICE
PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL
LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ
ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
ÎN ANUL DE STUDII 2019-2020**

Chișinău, 2019

ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA ȘCOLARĂ *ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ* ÎN ANUL DE STUDII 2019-2020

Preliminarii

Finalitățile educaționale, conform art.11, pct.2 al Codului Educației se referă la formarea unei personalități capabile să participe activ în viața socială și economică a unei societăți bazată pe democrație, informatizare și economie de piață. În ansamblul disciplinelor școlare, *Istoria românilor și universală* își menține privilegiul printre științele socio-umanistice de a contribui direct la formarea culturii generale, a unui sistem de valori caracteristic societății civilizate, având la bază educația patriotică, morală și decențe ale comportamentului cotidian, care, luate drept dovadă și/sau garanție a judecății acțiunilor oamenilor, determină interpretările, interacțiunile și comportamentele sociale.

Curriculumul la disciplina *Istoria românilor și universală* (ediția 2010, 2019) are o pondere importantă în Curriculumul Național, constituind, de fapt, un patrimoniu al cunoștințelor din domeniul istoric pentru generația în creștere.

Competențele specifice la disciplina școlară *Istoria românilor și universală* vin să valorifice contextul educațional de formare și dezvoltarea a finalităților educaționale ale sistemului național, asigurând, totodată caracterul transversal conform *Cadrului de Referință al Competențelor pentru Cultură Democratică*, aprobat de Consiliul Europei (2018).

Conexiunile dintre competențele specifice și finalitățile la disciplină formează profilul absolventului. Constituentele Profilului absolventului la disciplină includ **cunoașterea și înțelegerea** în procesul de studiere a trecutului, **atitudini** în relaționarea cu ceilalți în diverse situații de învățare și de asumare de responsabilități și **valori** prin formarea sentimentului de apartenență la valorile culturale specifice comunității din care fac parte

Reperete metodologice de organizare a procesului educațional la Istoria românilor și universală în anul de studii 2019-2020 reprezintă o componentă a documentelor școlare, ce include aspecte metodologice de aplicare a curriculumului în structurile de învățare, în vederea formării competențelor asumate, fiind structurată din perspectiva relaționării cu evaluarea, conform următoarelor dimensiuni:

- ✓ curriculumul scris/stabilit;
- ✓ curriculumul predat/operationalizat;
- ✓ curriculumul învățat/realizat/atins;
- ✓ curriculumul evaluat.

În conformitate cu ordinul MECC nr.919 din 19 iulie 2019 *Cu privire la implementarea curriculumului național* în anul de studii 2019-2020 procesul educațional la disciplina *Istoria românilor și universală*, urmează să fie proiectat după cum urmează:

- ✓ în clasele a V-a și a X-a, în baza curriculumului disciplinar 2019, aprobat prin ordinul MECC nr.906 din 17 iulie 2019;
- ✓ în clasele a VI-IX și XI-XII, în baza curriculumului disciplinar 2010, aprobat prin ordinul MECC nr.331 din 12 mai 2010.

Profesorul de istorie este responsabil de respectarea și aplicarea actualului document în vederea organizării calitative a demersului educațional la disciplina ***Istoria românilor și universală***.

I. Curriculumul scris/stabilit

În anul de studii 2019-2020 formatul actelor normative școlare de tip reglator, specifice disciplinei școlare ***Istoria românilor și universală***, include documentele de curriculum enumerate în *Reperete metodologice de organizare a procesului educațional la Istoria românilor și universală, în anul de studii 2018-2019* (https://mecc.gov.md/sites/default/files/istoria_repere_metodologice-2018_rom.pdf) completat cu:

- ✓ *Curriculum la disciplina Istoria românilor și universală pentru învățământul gimnazial și liceal, ediția 2019*, aprobat prin ordinul MECC nr.906 din 17.07.2019;
- ✓ *Ghidul de implementare a curriculumului la Istoria românilor și universală, ediția 2019 pentru învățământul gimnazial și liceal*, elaborat în conformitate cu curriculum la disciplină, ediția 2019.
- ✓ *Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul de studii 2019-2020*, aprobat prin ordinul MECC nr.321 din 29 martie 2019 (https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr._321_din_29.03.19_si_plan_cadru_invatamint_general.pdf);
- ✓ *Standardele de dotare minimă a cabinetelor la disciplinele școlare în instituțiile de învățământ secundar general*, aprobate prin ordinul MECC nr.193 din 26 februarie 2019 (<https://mecc.gov.md/ro/content/invatamint-general>);

Curriculumul la Istoria românilor și universală, ediția 2019 prevede formarea la elevi a cinci competențe specifice comune pentru ciclul gimnazial și cel liceal.

Aceste 5 competențe specifice derivă din competențele-cheie / transversale și se proiectează taxonomic, fiind dezvoltate la elevi pe întreaga perioadă de școlarizare. Pentru formarea și dezvoltarea competențelor specifice sunt indicate unitățile de competență, care se dobândesc pe parcursul unui an școlar. Unitățile de competență sunt concepute după principiul gradualității, cu un nivel de complexitate în creștere pentru fiecare etapă a procesului educațional, de la an la an.

În procesul de proiectare a competențelor specifice disciplinei și a unităților de competență, a fost aplicat cadrul taxonomic axat pe domeniile: Cunoaștere și înțelegere; Aplicare și operare; Integrare și transfer. Conceptul competențelor din prezentul curriculum prevede următoarea regulă: o unitate de competență odată inclusă în matricea competențelor și formată la o etapă a procesului educațional (la o anumită clasă), se va utiliza ulterior fără a mai fi menționată la clasele superioare. Actualul curriculum este însoțit de *Matricea dezvoltării competențelor specifice la Istoria românilor și universală pentru învățământul gimnazial și liceal*.

Disciplinele opționale recomandate de MECC, conform *Planului-cadru*, au drept scop aprofundarea, extinderea și integrarea cunoștințelor elevilor, în vederea dezvoltării finalităților educaționale ale educației istorice în învățământul general.

În atenția cadrelor didactice: În anul de studii 2019-2020 lista disciplinelor opționale din aria curriculară *Educație socio-umanistică* a fost completată cu o nouă disciplină opțională (clasele IX-XII) care poate fi descărcat de pe site-ul MECC la adresa https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_holocaust_istorie_si_lectii_de_viata_rom.pdf.

Auxiliarul didactic de implementare a disciplinei opționale **Holocaust: istorie și lecții de viață** la disciplină elaborat cu suportul OSCE propus pentru pilotare în anul curent de studii va fi disponibil în format electronic la directoriul *Curricula discipline opționale*.

Pentru disciplina opțională **Educație economică și antreprenorială** în anul curent de studii se vor pilota proiectele dezvoltate de curricula disciplinare pentru treapta primară, gimnazială și liceală.

II. Curriculumul predat/operaționalizat.

În vederea implementării Curriculumului la disciplină, cadrele didactice și de conducere vor asigura organizarea procesului educațional în formatul unei singure discipline școlare. În cataloagele școlare se va indica o singură disciplină de studiu, elevii fiind apreciați cu o singură notă, în conformitate cu numărul de ore stabilit în Planul-cadru:

- ✓ pentru ciclul gimnazial (clasele a V-a – a IX-a) – 2 ore săptămânal;
- ✓ pentru ciclul liceal, în funcție de modelul de Plan cadru de învățământ selectat de instituție

Administrarea disciplinei școlare Istoria românilor și universală, profil umanist.

Modelul Planului-cadru selectat de către instituția de învățământ	Statutul disciplinei	Nr. ore săptămânal/ anual	Clasa		
			X-a	XI-a	XII-a
MODELUL I. Plan-cadru pentru învățământul liceal (profil umanist)	Disciplină obligatorie	săptămânal	3 ore	4 ore	4 ore
		anual	102 ore	136 ore	132 ore
	Extensie curriculară	săptămânal	-	2 ore	2 ore
		anual	-	68 ore	66 ore
MODELUL II. Plan-cadru pentru învățământul liceal (pentru Liceul Teoretic cu profil real și profil umanist).	Disciplină obligatorie	săptămânal	3 ore	3 ore	3 ore
		anual	102 ore	102 ore	99 ore
MODELUL II. Plan-cadru pentru învățământul liceal (pentru Liceul Teoretic cu profil umanist).	Disciplină obligatorie	săptămânal	4 ore	4 ore	4 ore
		anual	136 ore	136 ore	132 ore
MODELUL III. Plan-cadru pentru învățământul liceal, profil umanist, Modulul <i>Instruire academică de bază</i> .	Disciplină la alegere	săptămânal	3 ore	3 ore	3 ore
		anual	102 ore	102 ore	99 ore
	Extensie curriculară	săptămânal	-	2 ore	2 ore
		anual	-	68 ore	66 ore
MODELUL IV. Planul-cadru pentru învățământul liceal (general), profil umanist.	Disciplină obligatorie	săptămânal	3 ore	3 ore	3 ore
		anual	102 ore	102 ore	99 ore

Administrarea disciplinei școlare Istoria românilor și universală, profil real.

Modelul Planului-cadru selectat de către instituția de învățământ	Statutul disciplinei	Nr. ore săptămânal/ anual	Clasa		
			X-a	XI-a	XII-a
MODELUL I (Plan-cadru pentru învățământul liceal, profil real).	Disciplină obligatorie	săptămânal	3 ore	-	-
		anual	102 ore	-	-
	Disciplină	săptămânal	-	1 oră	1 oră

	la alegere	anual	-	34 ore	33 ore
MODELUL II. Plan-cadru pentru învățământul liceal (pentru liceul teoretic cu profil real și umanist).	Disciplină obligatorie	săptămânal	2 ore	2 ore	2 ore
		anual	68 ore	68 ore	66 ore
MODELUL II. Plan-cadru pentru învățământul liceal (pentru liceul teoretic cu profil real).	Disciplină la alegere	săptămânal	2 ore	2 ore	2 ore
		anual	68 ore	68 ore	66 ore
MODELUL III. Plan-cadru pentru învățământul liceal, profil REAL, Modulul <i>Instruire academică de bază</i> .	Disciplină obligatorie	săptămânal	2 ore	-	-
		anual	68 ore	-	-
	Disciplină la alegere	săptămânal	-	2 ore	2 ore
		anual	-	68 ore	66 ore
MODELUL IV – Planul-cadru pentru învățământul liceal (general), profil real.	Disciplină obligatorie	săptămânal	2 ore	2 ore	2 ore
		anual	68 ore	68 ore	66 ore

În atenția cadrelor didactice:

- ✓ Adaptarea curriculumului la disciplină în învățământul liceal pentru diferit buget de timp anual în funcție de modelul de Plan-cadru se va realiza în conformitate cu *Instrucțiunea metodologică privind implementarea noilor Plan-cadru dezvoltate în învățământul liceal*.
- ✓ Numărul de ore săptămânal/ anual indicat pentru Modelul IV din Planul cadru pentru ciclul liceal, profil umanist sunt valabile pentru proiectarea procesului educațional la disciplina *Istoria românilor și universală* pentru profilul artă și sport.
- ✓ În învățământul liceal la proiectarea extensiei curriculare la disciplina *Istoria românilor și universală* cadrul didactic va respecta numărul de ore inclus în Tabelul nr.3 (poziția Extensie curriculară), cu structurarea *Sugestiilor de conținuturi curriculare pentru extensie*, marcate pentru fiecare clasă de liceu ** - extensii curriculare conform curriculumului la disciplină, ediția 2019.
- ✓ În vederea asigurării caracterului funcțional și aplicabil al disciplinei *Istoria românilor și universală*, procesul educațional va fi orientat spre respectarea curriculumului operaționalizat reflectat în *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional la Istoria românilor și universală, anul de studii 2018-2019* (https://mecc.gov.md/sites/default/files/istoria_repere_metodologice-2018_rom.pdf) și a ordinului MECC nr.919 din 19.07.2019, *Cu privire la implementarea curriculumului National*, care prevede implementarea graduală a noului curriculum.

III. Curriculumul învățat/realizat/atins

3.1. Aspecte didactice și de management curricular la disciplină

În atenția comunității educaționale a profesorilor de istorie geografie: în anul de studii 2019-2020 se recomandă

- **Tematica pentru evocare în cadrul primei ore de istorie**, în toate clasele, în vederea introducerii în studiul disciplinei va porni de la motto-ul

„Istoria este obiectul cel mai interesant al cunoașterii și elementul fundamental al culturii.

Este cult și educat cu adevărat numai omul care știe de unde vine și încotro se îndreaptă”.

Tudor Vianu

- **Tema de cercetare la clasă:**

„Curriculumul național la disciplină, ediția 2019: contexte de implementare”

Tematici ale domeniile de extindere a experiențelor didactice și metodologice pentru Comisiile metodice raionale/ instituții și a responsabililor de procesul educațional la Istorie din cadrul Organelor locale de specialitate din domeniul învățământului (OLSDI):

- ✓ *Valorificarea activităților de învățare bazate pe proiect în procesul de studiere a istoriei locale;*
- ✓ *Evaluarea în bază de competențe la Istoria românilor și universală: aspecte practice și de corelare a instrumentelor curriculare;*
- ✓ *Instrumentele evaluării competențelor la istorie versus finalități;*
- ✓ *Normarea eficientă a temelor pentru acasă la istorie, în vederea asigurării calității procesului de predare - învățare - evaluare;*

OLSDI, responsabilă de implementarea politicilor educaționale la disciplină, vor respecta și asigura contextul tematic nominalizat în activitatea de monitorizare, și de asistență metodică în instituțiile de învățământ din subordine.

Agenda activităților educaționale promovate de profesorul de istorie în cadrul decadelor tematice va include activități recomandate de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării conform Programului activităților extrașcolare și anume:

- ✓ desfășurarea activităților extrașcolare consacrate comemorării „Victimelor Holocaustului”, „Evenimentelor de pe Nistru”, „Zilelor Cernobâl”, „Zilelor Europei”, diverselor evenimente istorice cu conotație locală/națională/internațională etc.;
- ✓ participarea, încadrarea elevilor/instituției în:
  - proiecte devenite tradiționale în învățământul secundar general, cum ar fi „Săptămâna Educației Financiare”, „Săptămâna Drepturilor omului”, „Turnamentul pentru drepturile omului/copilului”, „Holocaust: istorie și lecții”, „Cunoaștem eroi în localitate la noi”,
  - proiecte cu impact local cu referire la studierea istoriei locale, valorificarea patrimoniului cultural, istoric și al naturii din localitate/municipiu/raion într-un mod conex.

3.2. Sugestii privind proiectarea didactică

Procesul instructiv-educativ este o activitate complexă, conștientă, sistematică și organizată, orientată spre realizarea unor obiective concrete și spre dobândirea de competențe.

În acest sens, **activitatea de proiectare** a procesului constituie premisă și condiție în asigurarea eficienței, implicând:

- ✓ cunoașterea conținutului actelor normative școlare de tip reglator, specifice disciplinei;
- ✓ analiza competențelor specifice vizate prin studierea istoriei;
- ✓ raportarea conținuturilor curriculare la *Standardele de eficiență a învățării la Istorie*; eșalonarea conținuturilor curriculare conform domeniilor de conținut: *Limbaajul istoric; Timp și spațiu în istorie; Personalități istorice; Izvoare istorice, Relațiile de cauzalitate în istorie, Atitudine și comportament privind educația istorică*;
- ✓ selectarea formelor de organizare a procesului de predare-învățare-evaluarea în baza recomandărilor didacticii contemporane;
- ✓ asigurarea parcursului acțional clar privind modul de realizare a curriculumului scris.

Proiectarea didactică la disciplină va fi elaborată în baza unităților de învățare, concepute logic conform principiul de predare specific treptei de școlaritate.

Fiecare unitate de învățare inclusă în macro-proiectare va fi însoțită de proiectul acesteia, care include lecțiile din respectiva unitate de învățare, cu indicarea pașilor pentru formarea competențelor specifice, prin valorificarea anumitor activități de învățare. La elaborarea proiectării în baza unităților de învățare, se recomandă structurarea în corespundere cu cadrul dezvoltării gândirii critice: **Evocare-Realizarea sensului-Reflecție-Extindere**.

În atenția cadrelor didactice: Aplicarea proiectării în baza unităților de învățare exclude obligativitatea proiectului zilnic la istorie. Proiectarea zilnică poate fi elaborată la decizia cadrului didactic, cu excepția tinerilor specialiști pentru care ea este obligatorie.

Este important ca, prin parcurgerea etapelor ERRE în cadrul unei unități de învățare, să se obțină formarea unor unități de competență. Proiectul didactic realizat în baza unităților de învățare/lecției presupune ca fiecărei lecții din cadrul unității de învățare să-i corespundă una din etapele menționate.

Modalitatea de detaliere și structurare a unităților de conținut și de timp la disciplină sunt reflectate în curriculumul treapta gimnaziu, ediția 2010 pentru clasele VI-IX, iar pentru clasa a V-a și a X-a sunt reflectate în *Ghidul de implementare a curriculumului*, ediția 2019.

În atenția cadrelor didactice:

✓ Respectarea principiului de abordare a istoriei de la local → regional /național → universal, conform eșalonării:

În clasele V și X, conform curriculumului la disciplină, ediția 2019:

	Clasa a V-a	Clasa a X-a
<i>Spațiul local</i>	10%	7%
<i>Spațiul național</i>	35%	48%
<i>Spațiul universal</i>	55%	45%

În clasele VI-IX și XI-XII, conform ordinului ME nr.124 din 7 martie 2012 *Cu privire la organizarea educației istorice în învățământul preuniversitar*:

	Clasa a VI-a	Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a	Clasa a IX-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
<i>Spațiul local</i>	5%	5%	5%	5%	5%	5%
<i>Spațiul național</i>	55%	55%	55%	55%	55%	55%
<i>Spațiul universal</i>	40%	40%	40%	40%	40%	40%

La proiectarea extensiei curriculare la disciplina *Istoria* cadrul didactic va respecta unitățile de conținut propuse pentru clasele a XI-a și a XII-a, prevăzute pentru extensie curriculară, conform modelului III din planul-cadru. Modalitatea de detaliere și structurare a unităților de conținut și de timp la disciplină în clasa a X-a sunt reflectate în tabelul de mai jos (conform curriculumului, ediția 2019):

Pentru administrarea activităților la istorie în cadrul curricular se recomandă aplicarea următoarei structurări a activităților de predare-învățare-evaluare.

Statutul discipline	Aria curriculară	Clasa	Nr. ore săptămânal	Nr. ore anual	Structurarea activității de predare-învățare-evaluare

Disciplină de bază	Educație socio umanistică	V	2	68	1 oră introducere în studiul disciplinei 56 ore pentru 7 unități de învățare 6 ore activități în bază de proiect pentru studierea istoriei locale 5 ore evaluare
		VI	2	68	1 oră introducere în studiul disciplinei 58 ore pentru 33 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 5 ore evaluare
		VII	2	68	1oră introducere în studiul disciplinei 58 ore pentru 19 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 5 ore evaluare
		VIII	2	68	1 oră introducere în studiul disciplinei 58 ore pentru 22 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 5 ore evaluare
		IX	2	66	1oră introducere în studiul disciplinei 56 ore pentru 30 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 5 ore evaluare
		X umanis t	3	102	1 oră introducere în studiul disciplinei 86 ore pentru 10 unități de învățare 7 ore activități în bază de proiect pentru studierea istoriei locale 8 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)
		XI	3	102	1 oră introducere în studiul disciplinei 89 ore pentru 36 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 8 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)
		XII	3	99	1oră introducere în studiul disciplinei 86 ore pentru 29 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 8 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)
		X real	2	68	1 oră introducere în studiul disciplinei 55 ore pentru 10 unități de învățare 6 ore activități în bază de proiect pentru studierea istoriei locale 6 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)
		XI	2	68	1oră introducere în studiul disciplinei 57 ore pentru 36 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 6 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)
		XII	2	66	1 oră introducere în studiul disciplinei 55 ore pentru 29 unități de conținut 4 ore pentru studierea istoriei locale 6 ore evaluare (inclusiv teza semestrială)

Noul Ghid de implementare a curriculumului ediția 2019, vine cu un model de proiectare didactică de lungă durată recomandat pentru clasa a V-a și a X-a.

La elaborarea oricărui model de proiectare de lungă durată la *Istoria românilor și universală*, se va ține cont în continuare de următoarele aspecte:

- ✓ corelarea adecvată a competențelor-cheie/transdisciplinare, a competențelor specifice și a unităților de competență (sub-competențe) cu conținuturile vizate și activitățile de învățare;
- ✓ stabilirea logicii succesiunii și eșalonării în timp a parcurgerii unităților de conținut;
- ✓ stabilirea unui sistem de evaluare complex.

Cerințe unice la elaborarea paginii de titlu a proiectării didactice:

1. denumirea instituției de învățământ;
2. numele și prenumele profesorului;
3. anul de studii, clasa, tipul MODELULUI planului-cadru;
4. numărul de ore (pe semestru, anual);
5. numărul de evaluări, lucrări practice (pe semestru, anual);
6. discutat la ședința Comisiei metodice (numărul procesului-verbal);
7. coordonat de directorul-adjunct;
8. aprobat de directorul instituției.

IV. Curriculumul evaluat

Evaluarea, în calitate de componentă a curriculumului la istorie, presupune evaluarea formării competențelor ce presupune achiziționarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor, obținute pe parcursul studiilor la disciplina școlară.

Tehnologia evaluării în bază de competențe presupune respectarea unei **scheme**, ce asigură corectitudinea ei ca proces:

- competență – standardul care urmează să fie evaluat;
- obiectiv de evaluare – matrice de specificație;
- forma de evaluare – proba și sarcinile;
- barem analitic de apreciere – grila de evaluare;
- mod de scorare – convertirea punctajului în notă.

Evaluarea rezultatelor învățării la *Istoria românilor și universală* are drept scop determinarea nivelului de realizare a competențelor specifice și a unităților de competență (curriculum ediția 2019)/ sub-competențelor (curriculum ediția 2010) la disciplină; în acest sens, profesorul va proiecta activitatea de evaluare concomitent cu proiectarea demersului de predare-învățare, incluzând următoarele tipuri de evaluări:

- ✓ **evaluarea inițială** (obligatorie pentru fiecare clasă la începutul semestrului I);
- ✓ **evaluarea curentă/formativă**, ce presupune prezentări, postere, portofolii, tabele conceptuale, enunțuri cu caracter istoric etc.;
- ✓ **evaluarea sumativă**, ce presupune finalul fiecărei unități de învățare.

Numărul de evaluări sumative recomandate pe parcursul anului școlar la disciplina *Istoria românilor și universală* conform fiecărei clase este reflectat în Tabelul 3 *Structurarea per clase a activității de predare-învățare-evaluare*.

Tezele semestriale la disciplina *Istoria românilor și universală* la treapta de liceu, stabilite conform ordinului MECC, solicită din partea profesorului respectarea cadrului prestabilit – elaborarea și prezentarea în termen conducerii instituției de învățământ a următoarelor instrumente de evaluare:

1. matricea de specificație (o singură matrice de specificații pentru toate variantele de teste elaborate);
2. obiectivele de evaluare (corelate cu competențele/unitățile de competențe evaluate);
3. testul pentru teză (nu mai mult de două variante de test pentru o clasă);
4. baremul de corectare pentru fiecare variantă de test;
5. schema de convertire a scorurilor în note este alcătuită doar după ce testele sunt verificate de către profesor. Schema este aprobată de conducătorul instituției de învățământ.

În vederea asigurării condițiilor de integrare a elevilor din clasa a **V-a** în învățământul gimnazial și creării unui mediu favorabil de tranziție la sistemul de evaluare și notare din gimnaziu, profesorii de istorie vor respecta:

1. prevederile circulei Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.03/1-09/4758 din 05.09.2019;
2. aspectele specifice evaluării la disciplină și anume,
  - ✓ pe parcursul lunilor septembrie-octombrie evaluarea competențelor specifice la disciplină nu vor fi apreciate cu note, purtând un caracter descriptiv privind nivelul de realizare a produselor/sarcinilor propuse, utilizând descriptorii de competență conform *Referențialului de evaluare* (CNC, proces-verbal nr.2 din 4 aprilie 2014);
  - ✓ pe parcursul lunilor noiembrie-decembrie la evaluările formative și sumative, la prezentarea proiectelor educaționale realizate la clasă, precum și la calcularea mediei semestriale se vor acorda note;
  - ✓ nu vor aprecia temele pentru acasă cu note de la „1” la „4”;
  - ✓ indiferent de metodele de evaluare utilizate (tradiționale-orale, scrise, practice precum și complementare-portofoliul, proiectul, investigația) profesorul va explica elevilor instrumentele și criteriile de măsurare aplicate.

V. Temele pentru acasă la disciplina Istoria românilor și universală

Pentru eficientizarea temelor pentru acasă la geografie se respecta *Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă, în învățământul primar, gimnazial și liceal*, ordinul MECC nr. 1249 din 22.08.18. (https://mecc.gov.md/sites/default/files/instructiune_teme_pentru_acasa.pdf). Detalieri privind temele pentru acasă pot fi consultate în *Repere metodologice privind organizarea procesului educațional la Istoria românilor și universală, anul de studii 2018-2019* (https://mecc.gov.md/sites/default/files/istoria_repere_metodologice-2018_rom.pdf).

VI. Asigurarea didactică

În scopul realizării procesului educațional la *Istoria românilor și universală* în anul de studii 2019-2020, vor fi utilizate surse didactice indicate în *Sugestiile metodologice privind organizarea procesului educațional la Istorie în anul de studii 2016-2017*.

Corina LUNGU, consultant principal, Direcția învățământ general,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, grad didactic superior